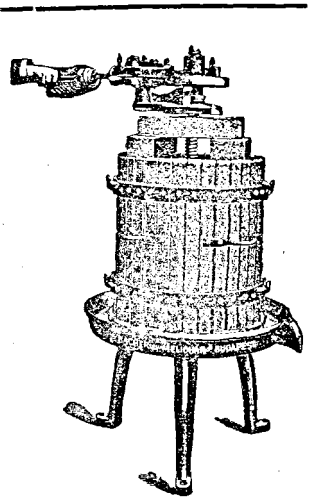
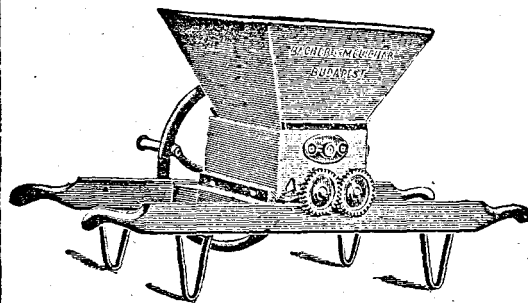

ERDÉLYI GAZDA

„MABILLE“ ÉS „EXPRESS“

SZŐLŐPRÉSEK,
— legújabb szabad. kuphengeres —
SZŐLŐZÚZÓK

1266.

a legtökéletesebb és legjobb kivitelben, a legnagyobb munkaképességgel,
olcsó ár s kedvező feltételek mellett.

Addig mig borpréseimet meg nem
tekinti, szükségletét ne fedezze.

SZÜCS ZSIGMOND
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Trágyagypsz!

Mint az összes Erdélyi Gipszgyárak központi irodája,
ajánlunk

kitünő erdélyi trágyagypszet!

A leghálásabb és legolcsóbb műtrágya az ERDÉLYI TRÁGYAGYPSZ amely különös sikerrel alkalmazható istállótrágya javítására és conserválására, luczerna, lóhere és a pillangós növények trágyázására, mészszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya és konyhakertészethez.

Legolcsóbb árajánlattal bármely vasuti állomásra készséggel szolgál a 1590

Magyar Gipszkereskedelmi

Részvénytársaság,

BUDAPEST,

V., kerület, Dorottya-utca 9. szám.

Url Rezső

sertésbizományos
BUDAPEST,

VIII., Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.
1534.

Lónyíró ollók, Marhanyíró ollók,

Ló- és marhanyíró gépek „HELIOS”
istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági czikkek

legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ

czégnél

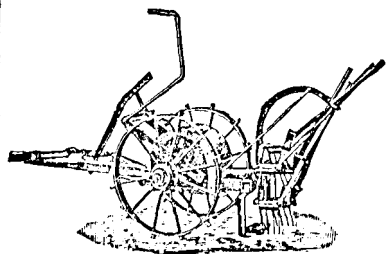
BUDAPEST, VI-ik kerület Andrassy-ut 2. szám.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. 1532.

DRÖSSLER KÁROLY

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest. VI. Váci-körut 59.

— Szabadalmazott —

BURGONYAKIEMELŐ

— GÉPJE —

a nagy-onyedi kiállítás bezárása
után f 6 október hó 2. és 3.-án

— üzemben fog bemutatattatni —

Méltóságos báró Kemény Árpád úr csombordi
gazdaságának burgonyaföldjein. 1440

— — — Érdeklődőket szívesen lát a gyáros — — —

„PEF” (Porcellán-Email-Festék)

falakon és fán
porcellánszerű, mosható mázolatot ad.

Legnagyobb tisztaság. Sok évi tartósság.

Nincs por, piszok, penész a vele mázolt falakon.

Gazdasági üzemek, mint tej-, vajkezelési és sajtkészítési helyiségek, istállók, gépházak, élesztőkamrák, konyhák, fürdőszobák, klozettek satöbbi részére felette célszerű.

BESSEMER-FESTÉK (védjegy nlló)

legtartóssabb rozsda elleni mázolat, mindennemű vasszerkezetek,

vas és hullámbádogtatók, tartók, istálló vasgorendák, kerítések, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok stb. részére.

Kimerítő ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosai

Lutz Ede és Társa, festékgyár

BUDAPEST, VII., Órnagy-utca 4.

1563. I.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint. Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzó. 1475

Legteljesebb Magyar Levelező.

Levelminták, beadványok, folyamodványok, kérvények, családi, kereskedelmi és más levelek helyes szerkesztésére.

Szerkesztette: KNORR ALAJOS ny. kir. táblabíró.

Harmadik javított és bővített kiadás.

Ara füzve 6 kor., aranyozott vászonkötésben 7 kor. 20 fill.

ÖNÜGYVÉD vagyis gyakorlati útmutatás jogügyletek elintézésére. Okiratok a beadványok szerkesztésére, a legújabb törvények alapján, 378 iróny-példával felvilágosítva bírák, ügyvédek, jegyzők és felek használatára, írta:

KNORR ALAJOS

köz- és váltóügyvéd, III. oszt. vaskoronarend lovagja, ny. kir. ítélőtáblai bíró. 1450. II.

Hatodik egészen átdolgozott kiadás.

VI. egészen átdolgozott kiadás, a legújabb szentesített törvényekhez alkalmazva. Ara füzve 10 kor., bekötve 12 kor.

Ifj. NAGEL OTTÓ könyvkiadóhivatalában Budapest, VIII., Muzeum-körút 2. szám (a Nemzeti Színház bérházában)

BENZINMOTOROK, GŐZCSEPLŐKÉSZLETEK, ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

1458

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

BÜKKFA-SZÉN

waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 fillérért Rettegli sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr erdélyrészi erdészeténél

Keesed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számíttatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni. Szállítunk szenet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is. 1423

Törlesztő kölcsönök.

AZ
Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdezősködések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFLUTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Agrárpolitika. II. É. E.	599
Modern silók Amerika mezőgazdaságában, ...	600
Nyomóhengeres sorvetés által elért eredmények az 1904—1905. gabonatormésnél. II.	601
Oltóágak <i>Krenscht's Odön.</i>	602

Tárca:

Gazdasági ismeretforrások. M. T.	600
--	-----

Kisebbszakközlemények:

Baromfiak legeltetése. — Sámpanyon gomba a melegágyban. — A vértetű-irtás, — Gyümölcs eltétele.	603
---	-----

Vegyes közlemények:

Kinevezések. — Az állami lovak árverése. — Gyümölcs- és terménykiállítás Bánffy-Hunyadon. — Népies gazdasági előadások. — A komlópiacról — Komlóminták a nagyenyedi kiállításon. — Mezőgazdasági szesztermelők akciója. — Olcsó marhaszó.	603
---	-----

Szerkesztői üzenetek.

Hirdetések

Agrárpolitika.

II.

Cikksorozatának harmadik részében Rubinek Gyula a közlekedés, az iparpolitika és az adópolitika terén való gazdakivánalmakat röviden ismerteti, a mezőgazdasági szakértelem fejlesztését és a gazdatársadalmi föladatokat bővebben tárgyalja.

A közlekedés eszközeinek szaporítása és azoknak a gazdaközönség érdekei szerint való rendezése nálunk, ebben az agrárállamban, ahol a szállítás anyaga csaknem tulnyomóan mezőgazdasági termék: valóban elsőrendű szükségesség. Természetes víziutak kiépítése, Fiume befogadó képességének növelése nemcsak a belső szállítás érdekében szükséges, hanem azért is, hogy a külföldre való kivitelnek is meglegyen a maga természetes bázisa. A vicinális utak kiépítése a keskeny vágányú vasutak részére szolgáló könnyítések egész nagy vidékeket, mint például az Alföldet, a Mezőséget tennék képessé arra, hogy — csak egyet említek — a cukorrépatermesztésre áttérjenek. A szállítási tarifák olcsóbbá tétele s a megfelelő berendezési vasuti kocsik és hajók forgalomba hozatala olyan kivánások, amelyek igazán jogosultak, de amelyeknél önként fölmerülő gondolat, hogy ha egymással versenyző magánvasutaink lennének, ezek a kivánások sokkal nagyobb mértékben teljesednének.

Az iparpolitika terén Rubinek a nagyipar decentralizációját, a mezőgazdasági iparoknak állami támogatását kívánja leginkább. Ebben a tárgyban a fogyasztási adóvonalnak Ausztria felé való föllállítását, az exkontingensnek a mezőgazdasági szeszyárak részére való biztosítását, az ipari kontingenseknek kisajátítását, a mezőgazdasági sörgyárak előnyben részesítését, a nyersanyagfeldolgozó gyárak állami támogatását kívánja. A háziipar felkarolása tekintetében az eddigi tanfolyamok fönntartását és az értékesítés szervezését tartja szükségesnek.

Az adópolitikát illetőleg egész tömegét sorolja föl Rubinek az agrárpolitikai tennivalóknak. Így az adóreformot a földadó leszállításával, a községi pótdók rendezését, a hus-, cukor-, borfogyasztási és II.

oszt. kereseti adó törlését, az adómentes létminimum behozatalát és ezen adóleszállításokkal szemben fódözetül a progresszív adózás megállapítását, a szeszdónak föl-emelését és a külföldön élő gyárosok és birtokosok fokozottabb megadóztatását. Ezek azok a kivánások, amelyek a magyar gazdaközönség érdekében megvalósítandók. De ehhez hozzá kell tennünk azt is, hogy akármilyen üdvös adóreformokat létesítsenek is addig is, amíg ezek a reformok megvalósulnak, a gazdatársadalmi szervezeteknek alkalmat és módot kell találni arra, hogy az adókvitést, az adótörvények és rendeletek végrehajtását és az adóbehajtást ellenőrizzék és ezen a téren a tévedések és visszaélések ellen különösen a kisgazdákat hatásosan megvédjék.

A mezőgazdasági szakértelem fejlesztését illetőleg Rubinek csak a legfelső intézménynek, a mezőgazdasági főiskolának létesítését és a legalsó intézménynek, a népies gazdasági oktatásnak fejlesztését kívánja. Igaz, meggyőző, de általánosan ismert és elismert érvekkel támogatja Rubinek a főiskola létesítésére vonatkozó kivánását. Ezeknek az érveknek és indokoknak alapján áll már régebben az Erdélyi Gazdasági Egylet és az Erdélyi Gazda is. Csak hogy a mezőgazdasági szakoktatás reformja egyébre is ki kell, hogy terjedjen. Magukat a gazdasági tanintézeteket és az akadémiát is reformálni kell; bár kétségtelen, hogy másképpen akkor, ha főiskola lesz és másképpen, míg főiskola nincs. De reform kell. Mert gazdatiszti karunkba az eddigénél sokkal nagyobb mértékben kell fejleszteni a mezőgazdasági termelés javítására való törekvést, az új termelési ágak és új termelési módok alkalmazására való igyekezetet, a mezőgazdaság kereskedelmi részére vonatkozó érzéket, a gazdaság jövedelmezőségét illető kombinatórius szellemet, szóval mind, azt, ami a gazdálkodásnak nemcsak mestersége, de művészete is. És Rubinek a földmives iskolák reformálását nem kívánja, holott azok ma nem állnak föladatuk magaslatán, illetve föladatuk magaslata fölé emelkedtek. És nem tér rá Rubinek a mezőgazdasági kísérleti ügyre sem, holott modern, haladó államokban ennek a mezőgaz-

Mauffner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedő

Budapest

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

Számos tisztelt vevői kívánalmának megfelelően, valódi haarlemi virághagymából oly gyűjteményt állított össze, mely a fajok változatossága és az ár olcsósága miatt csakugyan méltók a figyelemre.

Szállít ugyanis legjobb választása szerint a következő gyűjteményt:

1. számú gyűjtemény:

10 drb. jácint, névvel ellátott 10 diszfajtából,
10 " tulipán, korai teljes 10 fajtából
10 " tulipán, korai egyszerű Duc van Toll 10 fajtából.
10 " crocus, minden színből.
5 " nárcis, vegyes.
5 " tazetta, vegyes.
10 " ranunkula, vegyes.
10 " Galanthus Elwesii.
10 " Trecsia refracta alba.

Az egész gyűjtemény ára 8 korona.

Megrendelés esetén tisztelettel kérjük az „Erdélyi Gazdára” hivatkozni.

„Szüreti árjegyzékünk” és „Őszi mag-árjegyzékünk”

megjelent és azt kívánságra bárkinek, ingyen megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

daságra gyakorolt hatása óriási, a fejlődésnek, emelkedésnek hatalmas tényezői ezek és holott nálunk a kísérleti állomások még mindig nem tudtak ehhez a szerephez hozzájutni és nem tudtak se saját körükben, se a mezőgazdaságra való hatást illetőleg kellő időben kellő eredményeket elérni.

A gazdatársadalmi és szociális föladatak fejtegetése képezi a Rubinek Gyula cikksorozatának utolsó fejezetét. Érdem szerint, jelentőség szerint mezőgazdaságunk mai helyzetének megértése szempontjából ennek a fejezetnek kellett volna az összes többi megelőznie. Mert nemcsak a gazdasági tanügy és a szakértelem fejlődésének egyéb fogyatékosai, hanem mindazok a mulasztások és hiányok, amelyek mezőgazdaságunk és a gazdák érdekeit érintik, első sorban arra vezethetők vissza, hogy a gazdasági érdekképviselő törvényes szervezése nálunk még meg nem történt. Vannak gazdasági egyesületeink, amelyek a szabad társulás alapján állva is jól teljesítik hivatásukat; de ezek mellett vannak aztán olyanok is, amelyek anyagi eszközök híján, vagy más okból erre képtelenek, vannak azután egész vármegyék, ahol gazdasági érdekképviselői szervek nincsenek és kétegtelenül hiányzik hazánkban az olyan végyenes érdekképviselői szervezet, amely az ország összes gazdáit, a gazdák minden rétegét magában foglalná és azok érdekében hathatós tevékenységet fejtené ki azon anyagi és szellemi erő által, amelyet így megszerezhetne magának. Talán semmi sem mutatja jobban, hogy az állami mezőgazdasági érdekképviselő milyen munkára és eredmények elérésére lenne képes, mint a székelyföldi és felvidéki miniszteri kirendeltségek, amelyek tulajdonképpen azt a funkciót teljesítik, amit az egyes vidéken-

ként szervezett mezőgazdasági kamarák végezhetnének, azzal a különbséggel, hogy a gazdák agrárpolitikai kívánságának tolmácsolására és a felsőbb gazdaosztályok képviselőire nincs megbízatásuk.

A Rubinek nagy cikke érdekes, tartalmas és tanulságos felsorolása az agrárpolitikai szükségleteknek és teendőknél. És csak a magyar nemzet végzetét okolhatjuk, hogy mikor mindez annyira átértett és átértett szükséglete a magyar gazdaosztálynak, mikor mindez hosszú évek mulasztásai következtében annyira sürgőssé, égetővé vált, akkor egy beláthatatlan végű politikai válság köti le és ernyeszti erőinket, előlve a társadalom kezdeményezési kedvét, megbénítva a törvényhozás alkotó képességét.

E. E.

Modern silók Amerika mezőgazdaságában.

Husz évvel ezelőtt az Egyesült Államok gazdái közül még igen kevesen tudták, hogy mi az a siló, ma ellenben annak fogalma ott oly általános, mint bármely más gazdasági épületé és a gazdák ezrei nem volnának képesek silók és az ezekben eltett szecsakarmány nélkül marhaállományukat a télen keresztül fenntartani. Az 1882. évben még csak 91 gazdaság volt összesen az Egyesült Államokban, melyekben siló-takarmányt használtak, ma már 750,000 ama gazdaságok száma, melyek silókkal rendelkeznek — ami fényes bizonyosságot ad eme rendszer praktikus volta mellett. Különösen azon államokban, melyekben a tejgazdaság virágzik, mint New York, New Jersey, Pennsilvánia, Illinois, Jowa és Wisconsin, felette lelkesednek a gazdák a siló-takarmányozási módszer iránt. Egy modern gazdaságban sem szabad a silónak hiányoznia, mert csupán annak segítségével válik lehetővé az, hogy a marhaállomány, függetlenül a szárazságtól vagy a tulságos esőzéstől,

elegendő és egyenlő takarmánymennyiséggel láttassék el az egész esztendőn keresztül.

A silók igen különböző alakokban épülnek; az egyes mezőgazdasági kísérleti állomásokon a különböző nemű silókkal kísérletezések folytak tápérték, tápanyagvesztés, legjobb takarmánykihasználás és eljárási költségek szempontjából és eredménykép az úgynevezett visconsen siló, egy 24—30 láb magas, 15—28 láb átmérőjű, henger alakú faépitmény lett elismerve mint legjobb és legolcsóbb formája a silóknak. Jelenleg ennek úgy fából, mint kőből vagy téglából épült alakja alkalmazatik úgyszólván kizárólag és az mindenütt, ideértve azon államokat is, hol a téli hideg igen nagy, fényesen bevált.

A siló szerkezetét egészen részletesen leírni itt fölöslegesnek tartjuk, de általánosságban a következőket említjük. Jelenleg egy, rendszerint kőből vagy téglából készülő és cementpadlóval ellátott alépitményt alkalmaznak, melyre leggyakrabban egy 2' vastag és 4—5" széles, puha deszkából készült, nagy kádhoz hasonló és felhüvelykes vasabroncsokkal összetartott fafelépitmény állítatik. Az istállóhoz fordított oldalán három egymás fölé alkalmazott ajtó a takarmány kiszedésére szolgál. Egy 30 láb magas és 13 láb átmérőjű siló építésének költségei ha kőből készül 1250 kor-ra, téglából 1200 kor-ra és fából 700 koronára rugnak.

Hogy az építendő siló tarjelmét az el-tartandó marhaállományhoz viszonyítva meghatározhassuk, szem előtt kell tartanunk, hogy a fej és napokénti adagolás 20 kilót meg ne haladjon. Ennek megfelelőleg 25 tehénre naponta 500 kg. avagy 180 napra 90,000 kg. vagyis 90 tonna számítandó. Egy tonna silótakarmány 50 köblábnyi tért foglal el, 25 tehénre tehát egy 5000 köblábnyi térfogattal bíró siló teljesen elegendő lesz.

Hogy a siló építésénél minden tekintetben megfeleljünk a követelményeknek, még a következő szabályokat kell szem előtt tartanunk. Mindenekelőtt lehetőleg légmentesen építsük a silót, mert a takarmánnyal együtt végtelen sok baktérium kerül bele, melyek az erjedési folyamat alatt a levegőnek hozzáférése esetén a legnagyobb mértékben megsaporodnának és ily módon a beszecsakázott

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TARCAJA.

Gazdasági ismeretforrások.

„Ólomlábon jár az ellen, bús a bajnok élete“ — e szavakkal vezeti be Vörösmarty Mihály, a Nagy Lajos korabeli lovagküzdelmek leírását. És bekezdéssel jellegzi a magyar nemzet mindenkor léte nehéz küzdelmeit és a küzdők nehéz sorát. A nemzeti létért folyó harc a leghatalmasabb magyar király uralkodása idején sem szünetelt és máig sem szünetel. Csakhogy a magyarság e hőskorszakában a nemesség fegyverrel küzdött a magyar nemzeti dicsőségért és hatalmának gyarapításáért. Küzdeni azonban ma is küzdünk; ha nem is annyira a dicsőségért, annál inkább a megélhetésért. És e mai küzdelem amennyivel közönségesebb, annival nehezebb és kegyetlenebb.

A magyarság létérti küzdelme ma is a nemzeti jogok fentartására, biztosítására és fejlesztésére irányul. Am a magyar nemzet jogait csak úgy védelmezhetjük sikeresen, ha anyagilag eléggé megerősödve, erőteljesen fejlődő közzgazdaságunk forrásaiból merithetünk

erőt a további küzdelmekre. A nemzeti jólét fejlesztésében nagyon is hátramaradtunk és így alig versenyezhetünk a nyugati államok kifejlett közzgazdasági tevékenységével. A visszamaradás oka szerencsétlen nemzeti multunk, több évszázados pusztulásunk, amely időben a nemzet összes ereje, nemzeti jogainak megvédelmzésére volt lekötve. Ma már e harcok kevésbé élénkek — és így a legfőbb ideje, hogy a felszabadult erőket közzgazdaságunk fejlesztésére összpontosítsuk.

A nemzeti jólét fejlesztésében legerősebb fegyvereink az egyének megfeszített munkája és üzleti életrevalósága. Ezek hatályát csak ismereteink folytonos gyarapításával érvényesíthetjük. Az ismeretszerzés főtényezője a munkából eredő saját tapasztalás. A tudás összes forrásai közül tagadhatatlanul ez a legértékesebb. De mert mindent a magunk tapasztalásából meg nem tanulhatunk, mások tudását is ki kell használnunk. Ezt tesszük születésünktől kezdve önkénytelenül, mert hiszen beszélni is mástól tanulunk. És ezt folytatjuk egész életünkben, mert hiszen maga sabb reudó tudást csak a mások tapasztalataiból és az e tapasztalatokat összefoglaló művekből merithetünk.

Eljutottunk tehát szerencsésen az önképzés, a könyvekből tanulás szükséges voltának kifejtésére. Ez ugyan nem új dolog, de a tudás szerzés e methodusát nálunk, sajnos még nagyon kevesen gyakorolják.

De legkevésbé a magyar gazdaközönség, amelyet különben a magyar társadalom gerincének kellene tartanunk. Aminthogy mennyiségében és közzgazdasági jelentőségében az is volna, vagy legalább is annak kellene lennie. S ha tudás, ha szakképzettség tekintetében még sem az, ha letörök és degenerálódik a létérti küzdelemben, annak egyedüli és kizárólagos oka a magyar gazdaközönség könyv, írás és számiszonya.

Mert e hármias iszony még ma is uralkodik a magyar gazdák legnagyobb részében. Az igazán magyar gazdaközönség alapján véve értelmes és könnyű felfogású, de gazdasági kérdésekben nem ismer maga fölött tekintélyt. Legfeljebb ha az idegenből ideszakadt szomszéd gazda példáján okul. Mert szemlélődni szemlélődik és értelmes mivoltából kifolyólag abból tanul is. De a bötüben nem hisz és annál kevésbé a jött ment szavában, ki a bötü igazságait hirdeti.

Az intelligensebb osztályhoz tartozó igen

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király- tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közzvotit a Hazai Takarékpénztár részére.

Árutraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzsákok is kaphatók.

hogy nedvesen maradjon s abban duggatjuk el az ágakat s az egész ágyat szalmával bőven letakarjuk, ne hogy az időjárás hirtelen való változatainak közvetlenül ki legyenek téve a dugványok s azoknak talaja és hogy világosságot ne kapjanak a szemek. Ha azonban a melegebb időjárás bekövetkezik, azonnal használjuk fel az így kezelt ágakat, mert különben kihajtanak.

A postán kapott vagy egyéb úton kiszáradt ágakat szintén nedves homokkal kezeljük pár napig s esetleg rövid időre vízbe is tesszük őket, lemeteszvén végeikről a száraz részeket, úgy, hogy friss vágás érintkezzen a homokkal vagy vízzel.

Krenedits Ödön.

KISEBB SZAKKÖZLEMENYEK.

+ **Baromfiak legeltetése.** Mindenféle házi aprójószágok feltétlen szüksége van a zöld táplálékra úgy egészségi, mint esztetikai szempontból.

Az olyan baromfi, amely kellő zöld tápanyagban részesül, sokkal kevésbé van ki téve betegségnek, mint az egyéb; de csupa száraz eleség mellett szemrevaló baromfit sem lehet nevelnünk, mert csak a friss zöld táplálék az, a mitől aprójószágunk tollazata sűrű és fényes lesz.

E mellett azt sem szabad felednünk, hogy a táplálék a tojás magvának, a sárgájának színére is fölötté nagy befolyással van. Az olyan baromfi tojásának sárgája, amely csak szemmel táplálkozik, beteges, halvány színezetű, míg a zölddel is, de különösen friss zölddel is táplálkozó sötét aransárga.

Akinek alkalmas helye nincsen, hogy az aprójószágot legeltethesse: annak gondoskodnia kell arról, hogy a jószág egyéb úton jusson zöldhöz. S ezért első sorban tiltsuk el azt, hogy a friss zöld konyhahulladék a szemétre kerüljön, különösen télen, a midőn úgy is kevés a zöld és ilyenkor ha egyebet nem, úgy kell számukra összeaprítva, vályuban adnunk annak híján pedig egy kis sarlózott zöld vetést. De mert télen a vetés rendszerint hó alatt van, úgy kell magunkat biztosítanunk, hogy elég meleg helyen, például konyhában több láda homokban gabonát vetünk el, a mely kellő öntözés mellett már tizenegy nap múlva felszirázik és folytonosan használható.

Nyáron persze legalkalmasabb a frissen haszált fű. Akinek azonban gyümölcsös kertje van, az okvetlenül a gyümölcsös alá hajtsa ki naponta pár órára a baromfit, amely ott a friss zöld mellett amennyi rovarot talál, azt mind elpusztítja s tudjuk, hogy ezek úgy a halakra, mint a baromfiakra huzalólag hatnak.

Evvel kapcsolatban említem meg, hogy őszszel-tavaszzal a konyhakert vagy a házkörül lévő szőlőkert ásásakor, a takarásakor, kapáláskor, a míg zöld hajtás nincs: okvetlenül vigyük ki az egész baromfisereget oda s azok lépten-nyomon követik a munkásokat, a frissen forgatott földben keresgélve, amelyből minden álcát, minden kukacot a legnagyobb szorgalommal pusztítanak ki.

+ **Sámpinyon gomba a melegágyban.** Midőn a melegágy megfelelt hivatásának és mindent kiültettünk belőle, rendszerint kihasználhatatlanul áll az év további részében, a

mi elég kár, tekintve azt a jóanyagú földet, mely benne kihasználatlanul hever.

Legalkalmasabb felhasználását az üres melegágyak azon körülmény mutatja, hogy abban, különösen az árnyékos széleken, a sámpinyon gomba magától szokott fejlődni, a nélkül, hogy csirát helyeztünk volna az ágyba.

Ha a sámpinyon tenyésztésére mesterségesen használjuk fel a melegágyat nyáron és őszön át, akkor a saját fogyasztásunk megteremtésén kívül, még igen rentabilis dolgot is művelünk, mert ott tömérdek gomba megterem a legcsekélyebb gondozás mellett s az vagy friss állapotban értékesíthető vagy pedig magunk szárítjuk, aszaljuk a főlsleges termést és télig, a midőn a helyesen szárított sámpinyonnak ára igen magas: egészen szép kis töket gyűjthetünk belőle.

Termelését úgy eszközöljük, hogy a melegágy felső földrétegét eltávolítjuk, úgy, hogy csak az alatta fekvő trágyaréteg maradjon meg benne, csak annyi földdel, amennyi a trágya közeit kitölti, úgy, hogy a felület simává lesz.

Ebbe a trágyarétegbe ültetjük el a gomba-csirát két-három centiméter mély lyukakba, melyeket magával a trágyával takarunk. A lyukak egymástól való távolsága 10-15 centiméternyi lehet.

Az így elkészült gombaágyat deszkákkal takarjuk le, de úgy, hogy a deszkák ne a trágyafelületen magán feküdjenek, hanem attól két-három ujjnyi távolságban es gondoskodnunk kell róla, hogy az ágy néha vizet vagy esőt kapjon. Esős, boross, füledt időben a deszkatakarót el is távolítjuk; de amint szárazra és naposra fordul az időjárás, azonnal leföldjük ismét az ágyat, sőt ablakait betéve, arra is ráhelyezzük a deszka és a téli szalmatakarót, hogy minél kevesebb világosság és friss levegő hatoljon be a gomba ágyba, mert mint tudjuk, mindenféle gombanemek legnagyobb ellensége a világosság, légvonat és szárazság.

+ **Gyümölcs eltétele.** Nem elég, ha jó fajokat rakunk el, ha az egyes darabokat óvatosan szedjük le a fáról, ha időközben válogatjuk a gyümölcsöt. Szükséges a gyümölcsöt néhány hétig izzadni hagyni. Ezért igen fontos dolog az almának és körtének a leszüretelés után történő hosszas kiszellőztetése s csak azután szabad azt téli helyére beraktározunk és pedig, ha külön gyümölcs-kamránk erre a célra nincs, akkor egyéb, száraz, de mindenesetre szellőztethető kamrát rendezünk be e célra, körül fapalcokkal, amelyekre vagy száraz mohát, vagy fűrészport terítünk ki s arra rakjuk a gyümölcsöt, amely közül úgy előbb a kiszellőztetés alkalmával, mint később, a rothadást szorgalmasan ki kell válogatnunk.

A telelő kamra legyen fagymentes, de nem meleg s mielőtt a gyümölcsöt bele raknók, füstöljük ki kénnel, amely eljárást télen át is, de mérséklettel, ismételjük néha s ne mulasszunk el ezenfelül száraz idővel a szellőztetést.

+ **A vértetű irtás** igen egyszerű, bár a petroleum-emulzióknál költségesebb módjának ismertetését olvassuk egy tapasztalt pomológusnak hozzánk intézett soraiból: „Vértetű ellen mint igen biztos szert, ajánlhatom a

megettámadott részeknek sőtalan zsiradékkal való bekenését. A legyek és rovarok ezeket a zsiradékokat megrohanják s velük együtt fölfalják a vértetűknél még a hire helyét is. Többször kísérleteztem vele, mióta egy favágóm ügyetlensége folytán rájöttem és mindig csalhatatlan bizonyossággal bevált. Nálunk a vértetű pusztítása többnyire késő őszszel, a fák ellombtalanodása idején történik, midőn a rovarvilág tevékenysége már szűnőben van. A zsiradékok legtöbb neme ezidőben is alkalmazható, mert a tetű mozgásában, terjedésében gátolja és meg is öli. Az ismertetett felfedezés folytán különösen előtérbe lép most a *sótalan zsir* a nyári rovar-tenyészidőre, midőn a vértetű pusztításában a rovarvilág minden körülményes kenőcsözésnél jobb segítségünkre lehet és a hosszadalmas emulziós eljárásra másnemű elfoglaltságok miatt alig lenne időnk. Megjegyezzük, hogy a tetűk kipusztítása után jó fatapaszzsal vagy e célra készült kátránnyal bevonni a sebzett részeket, nehogy később új vértetű-telepek fészkeül szolgáljanak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kinevezések.** Ő felsége a király a földmivelésügyi m. kir. miniszter előterjesztésére Nagy Gábor és Saárossy-Kapeller Ferenc miniszteri tanácsosi címmel felruházott osztálytanácsosoknak és Csernovics Diodor dr. osztálytanácsos és aradi állami jószágigazgatónak a miniszteri tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta.

— **Gyümölcs- és terménykiállítás Bánffy-Hunyadon.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet *kolozsvármegyei szakosztálya* által rendezett gyümölcs- és terménykiállítás f. hó 14-től 17-ig bezárólag fog tartani, az a bejelentések után ítélve kitűnő sikerű lesz és a Kalotaszeg vidékének rendkívül fejlett fajgyümölcsstermelését, kerti és mezei terményeit fogja bemutatni. A legfinomabb és keresettebb csemegegyümölcs, különösen alma és körte nagy kollekciókban és ritka szép példányokban lesz a kiállításon, úgy, hogy nemcsak a szakértők és a nagyközönség, hanem a gyümölcsöt beszerzeni óhajtó kereskedők és vendéglősök is joggal érdeklődhetnek ezen kiállítás iránt. Ez érdeklődés jele különben már az is, hogy több fővárosi kereskedő, sőt egy nagy külföldi cég is bejelentette már vásárló szándékát. A házi ipari csoportban kalotaszegi falvakban készülő varrottas és faragott butorok is be lesznek mutatva. A kiállítás sikere érdekében *Barcsay Domokos*, a kiállítás elnöke a rendezőbizottsággal, melynek élén *Koleszár Lajos* polg. iskolai igazgató áll, — nagy tevékenységet fejtett ki.

— **Népies gazdasági előadások.** A Szolnokdohokamegyei Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy az idén november hó folyamán a megye 83 községében rendez a földmivelő nép részére gazdasági előadásokat. Az egyesületet az okszerű gazdálkodás elsajátítására

Lóheremagot vásárol a legmagasabb napi árban

HALDEK

magnagykereskedése és heremagkiviteli üzlete, József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítója
BUDAPESTEN, VII. KERÜLET, KÁROLY-KÖRÜT.

irányuló ezen törekvésében támogatja a megye egész értelmisége.

— **Komlóminták a nagyenyedi kiállításon** A szept. 30-tól október 3-ig tartott nagyenyedi mezőgazdasági kiállításon egy külön komlócsoport is volt mintegy 30 mintával, melyből 18 esett az erdélyi részekre, a többi Királyhágóntúlra s ezek között is Délbácskából 8 minta küldetett. Egy kis kiállítás keretében megfelelő szám volt ez annak idején (1898), amikor az ország komlósterülete csak 650 k. hold volt, de a mai ca 1600—1700 k. holdnyi területet csak némileg képviselte a fenti gyűjtemény. Sajnos, éppen a „bérces hazarész” régi jeles kertjeiből nem láttunk mintákat: pedig ez a kiállítás kerül egyrészt legkevesebbe a gazdáknak. másrészt — mint alább látjuk — a jury nem sajnálta a kitüntetések: ami megint a kiállított *komlók minőségét, szépségét és jószágát* dicséri. Diszokievelet nyert: br. Kemény Pál komlója (Cintos) (a szegedi kiállításon 1899-ben is első díjat nyert már); dicséret oklevelet: Béli László (Réten), báró Kemény Géza régi mintaszerű csekelaki komlója, továbbá báró Bánffy Ernő (Kolozs-Borsa), Bálint Dániel (Székelykeresztur), Matzenauer Richárd (Moha), Papp Ödön (Székelykeresztur) s a Bácskából Kubányi Gyula és Greisinger Ede (Petrócz), azonkívül két kis termelő pénzdiát. Tanulságos fajta-gyűjteményt állított ki a kolozsvári gazdasági tanintézet mintakomlóskertjéből, annak eredményeit Szász Ferenc tanársegéd állította össze szorgalommal két táblázatban; hasonlólag érdekes staffageot képezték a csoportoknak az állami komlószaktanár grafikonjai, bemutatóva hazánk komlósterületi fejlődését 1898-ig és attól jelen évig; figyelemreméltó volt a nagy-lángi uradalom csöszsi gazdasága két komlóskepe s a cseh rakonitzi Linhart gyáros által nálunk épített fűtött komlószáritónak tervrajzai: ezek szerint ilyen 3 év óta épült: Fejéregyházán (állami minta), Székelykeresztúron 2, Segesvárt, Szent-Erzsébeten, Réten, Erdőszentgyörgyön egy-egy, a Bácskában, Györgyén-pusztán, Petróczon 2, Kiszácson, Tovarisonán, stb. Ezen száritók terjedése már is meglátszik hazai komlónk minőségén. Zavarta az imént vázolt kis komlócsoport áttekinthetőségét s összehasonlíthatóságát az, hogy a mintákat mindenféle formában s csomagolásban küldötték be a termelők: pedig a budapesti (1901) s a mintaszerűen rendezett segesvári (1903) kiállításon már beletanulhattak volna a kiállítók, hogy egyféle terméket csak egyöntetűen érdemes tanulságosan kiállítani.

— **A komlópiacról.** Október 10. A tartós esőzések révén nehezen szárad Angliában, de Közép-Európában is sok komlóvidéken a komló. Közepesen több is lévén a termés, nem győzik még a mesterséges száritókban is a száritást s így a piacra, illetve a komlóraktárakba tökéletesen száritású komló-tömegek jutottak, amelyek utószáritásával s garmadolásával sok baj van. Utóbbi napokban csak úgy vásároltak pl. Cseh és Stájerországban nagyobb tömegű komlót, ha a termelő beleegyezett, hogy raktárában kezelhesse a vevő — saját veszélyére — a komlót, míg a kereskedelmi áruházakban szűkebbre préselhető a jól kiszáritott komló. Észak-Amerika sem valván még szint teljes terméséről, Anglia megkezdte a *nürnbergi piacon a tömegvásárlást*, a múlt héten megindult vásárlási kedv utóbb is fokozódott, úgy, hogy annak némi

hullámgyűrűje hozzánk is eljutott. Külföldi szaklapokból: az a remény olvasható, hogy ez a rendszeres vásárlás most már végig kitart a szeptembervégi árokon: s csak a kiválogatott zsákokért remélhető 3—5 koronával több ár! Azon körülményből, hogy szeptemberben csak a jó komlónak volt keletje, majd angol befolyásra csak az export komló ömlött a piacra: tehát a finom sörgyarak komlós raktára még nincs kitöltve: sokan remélik, hogy a novemberi kulminációkor (amikor megjelent a londoni világtérkép-jelentés) még nagy kereslet lesz a finom komlók után, s a szép minták, a 160, a kiválogatott zsákok esetleg a 200 koronás árat is elérik! Saaz vidékén a termés 50%-a, Bajor Spalt vidéken 75%, Auscha vidékén 70%, Württembergben 80%, a a termésnek már másodkézből van. — Az a tünet is látszik, hogy ha ideiglenes raktárak kaphatók: a nürnbergiek s a saazi piac már 1906, 1907-re is gondoskodik! A most folyó zsidó ünnepek miatt egyrészt csendesebb a vidéki komló vásárlás, csak a sörgyarak mozognak. *Nürnbergbe* naponta 800—1000 q. komló kerül, de forgalomba jóval kevesebb jut. Ott 50 kilónként saazit 55—65 s vidéki piaci komlót 33—38 márkáért vettek. *Saazban* I. o. 110—120 korona, saazvidéki 108—118, közepes 84—92, III. o. 72 korona. *Nálunk a segesvári piacon* ezideig csak hazai sörgyárosok vettek, helyi ügynökök csak tapogatóznak, mert megbízások még nem jöttek; a Bácskában cseh kereskedők már élénkebbek, s Kiszácson, Kulpinban, Glozsánban s 1—2 más kisebb helyen mintegy 200 q. komlót vásároltak 100 kilónként 100—120 koronán: újabb kereskedők ide is igérkeztek. A nagy vásárlás úgy Segesvárt, mint Petróczon okt. 14—25 közt fog lefolyni. Az O. M. G. E. saazi bizománysánál is mind több magyar komló jut az exportba! Komlóiraink tehát a stajerrel egyenlők, sőt a spaltit is felérik helyenként: ez utóbbi ad arra, hogy tömegkomlóinkkal nincs mit várni, s ha fenti árokon vevő kínálkozik, adjuk oda: a későbbi jobb áralakulásra fenn tartván a szebb mintájú zsákokat, ezek a legrosszabb esetben sem maradnak nyakunkon, mert az O. M. G. E. bizománysa utján utóbbi is továbbítható! Bács Petróczon minden pénteken, Segesvárt minden csütörtökön tartanak komlóvásárok elég érdeklődés mellett. Utóbbi helyen a szövetségi raktár is egészen divatba fog jönni: máris 15 helyről küldöttek mintegy 200 zsák komlót és 60 kisebb mintát. Az idej látogatottságot a szövetségi előleg üzlet is elősegíti s mindez érdeme a szövetségi elnök, dr. Béli László főispán buzgólkodásának, míg Petróczon dr. Gerich igazgató s Pinterovits jegyző az iránítók. Csak a kőbányai sörgyárosok nem mozdulnak!

Október 13. Angliából is, a Kontinensről is tartós esőzések híre feljűl, a komlótermés nehezen szárad s szép komló kevés van a piacon. Utóbb jött hírek szerint Anglia s Észak-Amerika is élénken vásárolnak európai piacokon, s ez felélénkítette Nürnberget, sőt Saazt is, a jó komló ára 5—10 márkával csendesen javul! Saazban okt. első hetében 2400 zsák komló kelt el, s a szép áruban hiány van, pedig erősen keresik s így *idegen* termékek iránti kereslet is megszilárdult: 50 kilónként a stajer s morva 64—70 koronán kelt el. *Nürnbergben* is esik az eső s a zsákolt komló keresett, a vásárlókedv igen erős s az idegen komlók között pl. a stajer s galíciai 58—68

márkán kelt el = 170—180 koronán! Ez már tehát reményteljes javulás s igazolja a cikk elején tett reménykedő jóslatot! — 7 — s.

— **Mezőgazdasági szesztermelők akciója.** 1907-ben lejár az 1899. évi XX. t. c., az úgynevezett szeszadó törvény, amely szabályozza az Ausztriával közös szeszadózási rendszerünket. Ez okból a mezőgazdasági szesztermelők már legközelebb széleskörű mozgalmat indítanak, hogy az újabb rendezés alkalmával a mezőgazdasági szesztermelés érdekei kellően megvédessenek. Mozgalmuk első célja az, hogy Ausztriával szemben már most állítsák fel a külön adóvonalat. Kívánják továbbá, hogy a ma még ipari szeszgyárak kezén lévő szeszkontingenst 1908 től kezdődő 10 év letelte alatt sajátítsák ki s utalják át a mezőgazdaság részére, úgy, hogy ezen kontingens mennyiségéből évről-évre több mezőgazdasági szeszgyárat lehessen felállítani az ország különböző vidékein. Szükségessé tartják továbbá az ipari célokra szolgáló úgynevezett exkontingens szesz nagyobb mennyiségben való rendelkezését végett a forgalombahozatal szabaddá tételét s végül a szeszpiac szabályozása céljából az egész termelés értékesítését felölelő szeszértékesítő központ felállítását. A mozgalom élén a Mezőgazdasági Szesztermelők Egyesülete áll, amelyet törekvéseiben támogatni fognak a gazdatársadalmi szervezetek is. Az egyesület az ős és tél folyamán több értekezletet tart, egyelőre pedig csatlakozásra hívta fel az összes mezőgazdasági szeszgyárosokat.

— **Olcsó marhasó** A magyar gazdaközönségnek egy igen régi és jogos kívánsága fog teljesülni a közel jövőben, ami előreláthatólag jó befolyással lesz az állattenyésztésre. Ismeretes ugyanis, hogy a kincsár az olcsó marhasót nálunk csak poralokban bocsátja forgalomba, ami lehetetlenné teszi, hogy azt nyalósó gyanánt használják. Most a pénzügyminiszter intézkedett, hogy az olcsó nyalósó forgalomba hozatala céljából a marhasót úgy a máramarosi sóbányáknál, mint az erdélyi bányák közül Parajdon megfelelő formákba szilárdan sajtolják s ily módon marhasóbriket gyanánt közforgalomba adják. Az említett helyeken a sajtótelepek szükséges építkezései már is folyamatban vannak s a miniszterium intézkedése folytán az olcsó nyalósó a jövő év elején tényleg forgalomba is kerül. Az olcsó nyalósó forgalomba hozatala alkalmával a pénzügyminiszterium egyidejűleg gondoskodik megfelelő gyakorlatiasan megállapított rendszer és szervezet életbeléptetéséről oly irányban, hogy a gazdaközönség az olcsó nyalósót és általában a marhasót közvetlenül, tehát minden közvetítési díj és költség nélkül legelőnyösebben szerezhesse be a marhasót előállító telepekről, illetve az erre vonatkozó tevékenységbe bevonandó gazdasági egyesületektől és szövetségektől.

— **Az állami lovak árverése.** Az állami ménésintézeti lovak árverésén, mely szombaton ért véget a Tattersallban, elkelt 112 darab 150.660 korona árban. Az átlagár tehát 1345 korona volt. A legmagasabb árban a kisbéri ménésnek egy ló kelt el 4040 koronáért. A mezőhegyesi ménésből 19 lovat adtak el összesen 24,780 koronáért, a kisbériből 33 lovat 64,620 koronáért, a bábolnaiból 26 lovat 20,500 koronáért, a fogarasiból 16 lovat 22,400 koronáért. Az eladott lovak túlnyomó nagy része külföldre került.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszent 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Bemutatva lesz a nagyenyedi őszi kiállításon is! — Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

— Pef (Porcellan emall festék.) Bessemer festék (védjegy üllő) Mezőgazdasági körökben már évek óta kitűnő hírnévnek örvendenek — Lutz Ede és Társa festékgyárosok által, Budapest, Ország-utca 4. sz. — gyártott festékek és ajánlatosnak tartjuk ezen gyártmányokra e helyen is utalni. Pef (porcellán emall festék) minden célra alkalmas fényes, különösen olyan helyekre ajánlható, ahol súly fektetik csinos és könnyen tisztán tartható felületekre. Szeszgyárak, tejgazdaságok, gyümölcsraktárak, éléskamrák, nemkülönben gépházak, konyhák, closetek mázolására Pef nagyon alkalmas. minthogy porcellánhoz hasonló, kemény sima mázolata, piszok, házi és peuzszgomba képződését megakadályozza, amennyiben vízzel bármikor lemosható. Tekintve továbbá, hogy a Pef felel eszközt mázolatok hosszú évekig is tartanak, az ár olajfelekkel szemben aránytalanul olcsó. Mint az a szakkörök ítéleteiből is látható, a Bessemer-festék (védjegy üllő) vaszerkezeteknél a leghatásosabb védelem rozsdá, továbbá időjárási és vegyi befolyások ellen. Hiszen ismeretes, mily károkat és kellemetlenségeket okozhatnak vaszerkezeteknél a nem elég conserváló képeséggel bíró mázolatok és így egy csekély ártóbb-let tekintetbe nem jöhet. Fontos ezekenkívül, hogy a Bessemer-festék teljesen méregmentes, mely tulajdonságánál fogva istállóban is teljes nyugodtsággal alkalmazható. Hisz-zük, miszerint ezen két gyártmányt b. olvasóinknak nyugodtan ajánljhatjuk. — Bővebb felvilágosítással a gyárosok bizonyára szívesen szolgálnak. 1568. I.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

D. R. Közelebről sorát ejtjük.
K. S. A nagyenyedi kiállítás előkészítése és rendezése körül a legkiválóbb segítő munkásságot Gálffy János vincellér kép. igazgató, Szirányi Jenő szől. felügyelő és Czirner Akos alsófehérm. g. e. titkár fejtették ki.
Kezdgazda Megküldtük.

NEPBANK RESZVENYTARSASAG KOLOZSVARTI
Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt Korbuly-ház) olcsó jelzalog és váltókölesönöket nyújt s **BETETRE 5 SZÁZALEK KAMATOT AD**

Fischer és Társa

faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye).

40 katasztralis holdon fekvő faiskolánk Erdélyben a legnagyobbak és leggazdagabbak.
Készlet: 80.000 gyümölcsfa különböző alakokban és a legjobb és legfinomabb fajokban.
Gyümölcsvadoncokban készlet 1 millió.
Gledicsia legjobb kerítés növényben készletünk 1 millió.
Akácza, erdősítésre alkalmas 1 1/2 millió. Disz-csérjék, sétatér, magános fák. 1352

Árjegyzék ingyen.

Faiskolánk megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk.

Értesítés.

Van szerencsém a né közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételi kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzalog kölcsönök
„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.
Ebbeli működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimelő eljárás-sal szolgálatára legyek.
Bármimemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálók.
Különös előny eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végelegesen rendeztetnek.
Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmü jelzalogkölcsönt pénzüzetetek közvetlen megbizását nem igazolják — fel nem ülni. mert ezek eljárása teljesen megbizhatlan. időt vesztő és minden esetben akár eredményes- akár nem terhesen költséges.
Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

— Erdély kávé forrása a Fiumei Kávé-behozatali Társaság főkelepepepepe, Mátyás-király-tér 12 (Bittó Rezső mellett) a legkiválóbb fajú kávék mesés olcsó árban szereshetők be. Vidékre 5 kgos megrendeléseket bérmentve és vámentesen fogantositunk.
Telefon! 1436.

— Megvételre vagy haszonbérbevitelre keresek 500-1000 holdig való jó birtokot vasut-hoz közel. ajánlatokat kérem a kiadóhivatalhoz intézni. 1605.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

EBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Trodalmi Megjelent KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA jelentés! Könyv-, mű- és zeneműnagyrereskedésében az 1905. évre szóló Hasznos Könyvnaptár,

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Smolaházy tollából és felől a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabású alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit bibliographical csoportosításban. A könyvnaptárban előforduló műveket csekély havi részletfizetésre szállítjuk.

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalmat felölő gazdag tartalmu könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékünket. Üzégünk, mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálai, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési módokat, csekély részletek mellett beszerezhesse.

Tessék kérni az 1905. évi Hasznos Könyvnaptárt díjtalanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Társa

• Könyv-, mű- és zenemű- •
nagyrereskedés és kiadóvállalat
Budapest, Ujvilág-utca 16.

BABÓS és TÁRSAI

vaskereskedése KOLOZSVÁRT, Deák-Ferencz-utca 25. szám.

A nagyérdemü gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünkbe újabban egy nagyobb összeget fektettünk be és raktárunkat megnagyobbítottuk, emélfogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy nagyrabecsült vevőinket gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett szolgáltatjuk ki.

Raktáron tartjuk mindazon cikkek, amelyek egy gazdaságban szükségletnek, u. m. Gazdasági gépek és eszközök, Kudsiri-rudvasak, vaslemezek, építkezési vasgerendák, Konyhaberendezési cikkek, Kötél és lánczárak, Beocsini-Cément, Gypsz, nádfonat, Carbolineum, Kátrány, mindennemü Festékárak, Gépszíj, Gépolaj, Gépszir, Kocsi-kenőcs, Mécsolaj, Rézgálicz, Raffia háncs, Aszfalt és elszigetelőlemezek, Kovács-szén, Kox és Faszén, Fleischmann-féle szabadalmazott tejkannák stb.

Gazdasági gépekről árjegyzéket díjmentesen küldünk. 1473

WOHANKA-FELE NYERSOLAJ MOTORÉs KOKOMOBIL!
LEGGOLCSÓBB és LEGMEGBIZHATÓBB ÜZEM 1 1/2-3 filler ÓRA-LOCRÓNKENT
MINDEN PENZÜGYORI ELLENORZES és ENGEDÉLY NÉLKÜL
WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST VACZI KORUT 76 HELLER MGR BPEST

Magyar Jelzalog-Hitelbank

Képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2-ik szám alatt (gr. Rhédey-ház, I. em.)

— Az intézet alapfőkéje 40 millió korona. —

ZÁLOGLEVELKÖLCSÖNÖKET

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra, — a mennyiben a pénzvizsnyonyok változtatást nem követelnek — 4%-os záloglevelekben a következő feltételek mellett:

15 évi törlesztésre	9 20°
20 évi törlesztésre	7 60°
25 évi törlesztésre	6 70°
30 évi törlesztésre	6 10°
35 évi törlesztésre	5 65°
40 évi törlesztésre	5 35°
42 1/2 évi törlesztésre	5 25°
45 évi törlesztésre	5 10°
50 évi törlesztésre	4 90°
65 évi törlesztésre	4 60°

Kölcsönök 4 1/2%-os záloglevelekben is kaphatók ezekhez viszonyított magasabb annuitás és kedvezőbb leszámítás mellett.

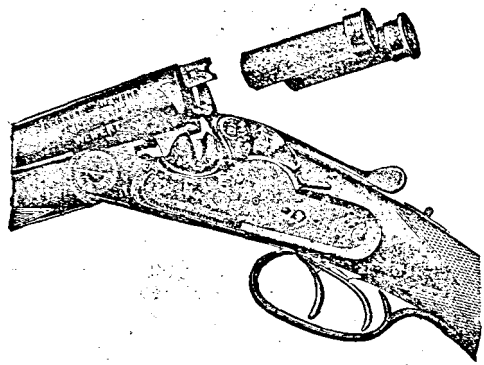
A fennebbi részletekben ugy a kamatok és kezelési, mint a föketörlesztési hányad is befoglalatik.

A jelzalogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

az „Erdélyi Gazdasági Egylet“

bizalmi férfai adnak véleményét.

Korona-fegyver Fükert saját szabadalmazott závarzatával.

Szabadalmazva Magyarország-Ausztriában, Németországban, Belgiumban, Franciaországban és Angliában.

A Fükert saját szabadalmazott závarzatával ellátott korona-fegyver a jelenkor legjobb és legkiválóbb vadászfegyvere.

E tény tudoklására szolgáljon a következő rövid leírás:

Mint a fenti ábra mutatja, a korona-fegyver závarzata nem csupán az ismert 3-, 4- és 5-szörös retesz, illetve harántcsapszeg-závarzathól áll, hanem a csövek az eddigi szabad oldalakon is — melyek a tüzelésnél, különösen gyérfüstű lőpor alkalmazása mellett, nagy

gyznyomásnak vannak kitéve — be vannak foglaltva s mintegy beágyazva fekszenek a csőkamrát szilárdan körülfogó oldalpofákban.

A csövön alkalmazott toldalékok a pofák megfelelő részeibe kapaszkodnak és így megakadályozzák azok lecsuszását a baskőről. E két külön závarzat szilárdsága oly nagy, hogy az eddig használt závarzatokat messze felülmúlja s ezért zárótkételességük oly kiváló, hogy jobb és előnyösebb már nem is képzelhető.

A korona-fegyvernél a töltés és tüzelés a lehető legkényelmesebb és leggyorsabb, mert a závarzat egyszerű nyitása által mindkét ütőszeg magától megfeszül és egyben biztosítottatik s a kilőtt töltények hüvelyének kivetése is önműködőleg történik.

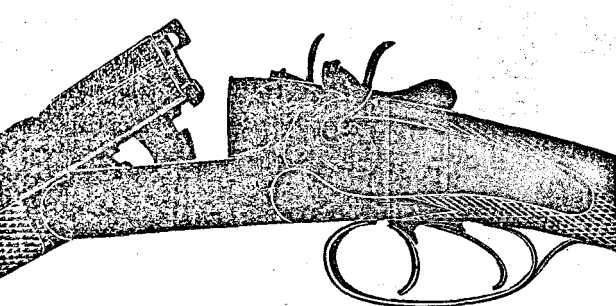
A korona-fegyver závarzatán kívül két kis kakas van, miről nemcsak könnyen felismerhető, hogy a két cső közül melyik van kiürülve, de tetszés szerint meg is feszíthető, vagy feszíteníthető az ütőszeg. — A koronafegyver löszabatossága egészen kiváló, elsőrendű. — A korona-fegyver szállítatik ugyis, mint egy-, két- és háromcsövű puska. Részletes árjegyzéket ezekről, valamint minden más vadászfegyverről és felszerelésről kívánatra bérmentve küld:

G. Fükert, Weipert, Erzgebirge, Csehország.

Kitüntette ő cs. és ap. kir. felsége, Ausztria császára és Magyarország királya valamint a szász és szerb király ő felségeik által. — 36 érem. 1591

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1465.
Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petroleum-motorok és locomobilok, szlívő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus 1323

fegyvergyár és (prácios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és cséllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben **Különlegesség** nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8— kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus serét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

Eladó házhelyek!

Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az **Erdélyi Gazdasági Egylet** telkén, az **Attila-utczában**, még néhány jó fekvésű házhely eladó!

Csatornázás, Vizvezeték, Villanyvilágítás!
Bővebb értesítés: naponta d. e. 11-1-ig és d. u. 4-6-ig az **E. G. E.** titkári Irodájában Kolozsvártt, Petőfi u. 7. sz. I e. balra. 1596

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
Eltörhetetlen tégelyacéletej.
Páncélacél-kormánylemez.
Magasított acél-ekedefj.
Porvédő kerekek.
Acél [ ] gerendely.
Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnycim: „Agraria” Budapest, 1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.
Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Árlejtési hirdetmény.

Az Alsószombatfalván székelő fogarasi m. kir. állami ménes katonai legénysége részére 1906. január 1-től december végéig körülbelül 50,000 adag 840 grammos súlyu kenyér szükségeltetik.

Az erre vonatkozó zárt írásbeli tárgyalás **1905. október 24-én délelőtt 10 órakor** a ménesparancsnoksági irodában fog megtartatni.

Az ajánlatok 5% óvadékkal ezen időpontig benyújthatók.

A szállítási feltételek és szerződési kötelezettségek nevezett parancsnoksági irodában meg tudhatók.

Alsószombatfalva, 1905. október hóban.

1626

Méneparancsnokság.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság

• LEOBESDORF. • BUDAPEST. • RATIBOR. •

Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiórlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákvonókat, detachurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1485

A legjobb minőségű
— juta- és len —

ZSÁK,

vizhatlan kazal-, gép-
— és szekér —

PONYVA

bármily méretben a
legolcsóbb gyári árban
kapható 1451

FISCHER J.

ponyva- és zsákár-
házában BUDAPEST,
V., Nádor-u. 31-33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

vasuti kocsik és aszta-
gok takarására, mérsékelt
kölesdíj mellett.

Egyszer használt zsákok
liszt, korpá, tengeri, fa-
szén töltésére állandóan
olcsó árak mellett kaphatók.

Gazdasági kereskedelmi és ipar- bank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.

Telefon 149. Postatakpatri Cheque számla: 15603.
Cheque számla: a Magy. Ieszáml. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcson-
t főtulajdonosokra, továbbá városi bérhá-
zakra legelőnyösebb feltételek
mellett és leggyorsabban bonyolít
le az érték legmagasabb arányáig.
Megkeresésnél beküldendő a te-
lekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcson-
t gazdáknak, birtokosok-
nak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapi-
rokra és vidéki takaré-
pénztári részvényekre
a legelőnyösebb módon eszközöl.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű
gyártmányban legkedvezőbb fi-
zetségi feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyszeres acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket,
Szeccskavágókat, 1461
Répavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés,
gépek és eszközök, tejtelepek, czu-
kor-, szesz- és keményítő-gyárak be-
rendezése. Műtrágya, értéktármányok,
Derjymelasse, szák, ponyva stb. stb.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás
ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges
megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

Marha-Mérlegek! Erős vaskorlással 1500
kilogramm horderőre to-
lósúlyllyal vagy súlyokkal mérésre berendezve
a legjobb és a legelőnyösebb szerkezettel!

Szekér-Hid-Mérlegek! Kocsik, szekerek és
állatok mérlegelésé-
sére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4
méter hosszú, 2 méter széles, tolósúlyllyal erős
és szolid kivitelben.

Raktári-Mérlegek! Mindenféle rendszerű,
erős és pontos kivitel-
ben minden mérleg törvényesen hitelesítve 3
évi jótállás és jókarbantartás mellett.

Dénes Manó

gazdasági szekér-hidmérleg és marha mérleg
gyáros

Budapest. 1610

Gyártelep:

VII., Dohány-utca 57.

Iroda és raktár:

VII., Dohány-utca 78.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapít- ványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
Tartalékok	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
		455.436.11 "
Összesen:		2.333.676.11 K.

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " "	59.782.36 "
1903. " "	109.331.73 "
1904. " "	72.438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak
az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj-
arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelesleg-
ből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok
4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határo-
zattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen
biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben
a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben
részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül
vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványon és
felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Óriási SZERENCSE TÖRÖKNÉL

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházuuknak kedvez Rövid idő alatt 21 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600,000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt,

továbbá 4 à 100.000, 3 à 90.000, 2 à 80.000, 3 à 70.000, 3 à 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt s rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17. sorsjegyre 55.000 pénznyeremény magyar osztálysorsjátékban 110.000 ismét jut és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a férj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyereményvel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve mellett számat megtalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12109	Dezső, Erzsébet	65878	Iván, Jolán	2398	Ottó, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Ede, Eszter	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódön, Narcisz	55177
Adolf, Anota	22037	Elek, Etel	41799	János, Judith	35597	Pál, Neszti	2737
Agoston, Amália	60017	Elemér, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatólia	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katiuka	63775	Richard, Pelagie	34555
Alfréd, Apollonia	20292	Ernő, Genovéva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronella	79787
Ákos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	12113	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Piroška	12533
Ambrás, Berla	50901	Frigyes, Gabriella	93989	Kristóf, Klotild	7279	Salamon, Regina	65527
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornélia	109707	Samu, Rózsika	17718
Antal, Borbála	2392	Gábor, Hedvig	20999	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	38107
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107397
Árpád, Betti	32417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Belia	105317	Géza, Hermina	38997	Lőrinc, Lenke	66022	Tibor, Szeréna	74377
Árnel, Brigitta	13223	Gusztáv, Hilda	2736	Manó, Leónia	6270	Tihamér, Theodora	2727
Áttila, Cecília	52333	György, Ibojka	55487	Márcus, Lidia	31484	Tivadár, Teréz	34950
Balázs, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	35875	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	53477
Bálint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	34477	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendél, Valeria	29005
Barnabás, Dorottya	9001	Hermann, Ilma	92792	Mihály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Bela, Cecília	38277	Hugó, Ilka	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50908
Benedek, Eufemia	108855	Ignác, Irén	12115	Miksa, Malvin	48562	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illés, Irma	45273	Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65563
Dániel, Ernesztin	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Mária	109689	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dávid, Éva	16864	István, Janka	27174	Orbán, Mártha	36784		
Dénes, Evelin	92157	Izidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000,000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi október hó 22-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ES T^{SA}

Sürgőnyeim: Törökék Budapest. BANKHÁZA BUDAPEST. Sürgőnyeim: Törökék Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. 1627

Főáruházunk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut II/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Gazdatiszti

nős vagy nőtlen, állást keres,

jelenleg Erdélyben, bárói birtokon, 14 évi gyakorlattal, gazdasági és tejgazdasági szakiskolát végzett, 32 éves, román. kath. vallású, erélyes és fáradhatatlan gazda; bírja a magyar, román és az összes szlávnyelvet. jártas a gazdaság összes ágaiiban, ugymint: növény- és cukorrépa termelésben, szarvasmarha-, ló- és sertéstenyésztésben, valamint állatok hizlalásában és azok gyógykezelésében. — Czim a kiadóhivatalban. 1628

Eladó

a kolozsvári határban:

115 holdas birtok, tanyával,

Kolozsvár közelében:

450 holdas úri birtok, teljes felszereléssel.

Értekezhetni:

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség

Gombos Benő,

Kolozsvárt, malom-utca 16.

1629

Cichéket
mindennemű nyomtatványhoz
szép és tiszta kivitelben
pontosan és olcsón

Készít: **Fischer Spót**
Fotóknéografiai Műintézete
Budapest,
VII. Vés-utca 7. szám.
Videki megrendelések is pontosan
eszközöztetnek.